

A. Mrvar

*Minljivost**Z vsako pesmijo me je manj* (Marko Pavček)

Ne morem si misliti, da je vse to samo od neuslišane ljubezni. Z Milanom sva se ljubila, kot je usojeno redkim parom na tem svetu. Dala sem mu vse, kar sem imela in kar sem bila. On je bil moj zrak in moja svetloba. Brez njega bi, tako sem mislila, umrla. In potem ga nekega dne ni bilo več. Preprosto je odšel, ne da bi zgubljal besede. Tudi jaz jih nisem zgubljala. V vroči vodi sem si odprla žile, legla na mrzli pod v kopalnici in čakala smrti. Rešila me je prijateljica, ki je slučajno prišla na obisk. Nekaj mesecev so me zadržali na psihiatrični, nato so me odpustili. Vsaj mislim, da so me. To, kar pripovedujejo naslednje vrstice, pišem s svinčnikom, ki ga držim z golimi dlesnimi, in kak trenutek me popade upanje, da so to le grde sanje. Nato pogledam v ogledalo in vem, da je res. Vidim blede, neboljen obraz brez zob in brez ušes, z redkimi lasmi. In nič drugega. Oddaljeni koraki po stopnicah me opominjajo, naj se ne obotavljam. Stiskam dlesni in hitim na tale zid zapisovati to, kar bo edino ostalo za menoj.

Vse skupaj se je začelo v Torontu. Kamorkoli sem v domovini pogledala, povsod sem videla Milana in bolečina spomina nanj me je vedno znova pehala v črne misli. Poprodala sem torej očetovo posestvo, avtomobil, ki mi ga je kupila tik pred smrtjo mama, in vse slike, ki sta jih starša zbirala prek trideset let, in odšla v Kanado. Ne vem, če sem res verjela, da bi lahko pozabila, toda nekaj me je gnalo na pot. Prve dni sem se namestila pri sorodnikih, nato sem najela majhno hišico v enem od predmestij Toronta. Sorodniki so mi pomagali, da sem pametno naložila denar in dneve sem preživljala v branju lahkotnih angleških romanov. Najraje sem poležavala doma, le včasih sem se s podzemno odpeljala v mesto. Enkrat sem se vzpela na stolp, za katerega pravijo, da je najvišji na svetu, rada pa sem se tudi sprehajala ob jezeru, na katerem so v večernih urah vadili veslači. V Eatonsu sem nekoč spoznala prijaznega prodajalca čevljev in (ne vem, kaj mi je bilo, osamljenost, ali zadrževana bolečina) povabila sem ga, naj se po službi oglasi pri meni. Riverview Blvd. 553. Ob pol šestih

je pozvonilo. Sveže oprhana in nadišavljena sem mu prišla odpret. Ni preveč ovinkaril. Po nekaj besedah sva odšla v posteljo. Minute spozabe so minile prehitro. Zjutraj sem se zbudila v prazni postelji in z grozo opazila, da mi manjka leva roka. Tam, kjer je bila nekoč pritrjena, je zijala velika črna luknja. Nič krvi ni bilo, samo enostavno praznina.

Najprej sem pomislila, da bi šla k zdravniku, pa sem si premislila. Kaj naj mu pa rečem? Da je roka kar izginila? In tudi če bi mi verjel, kaj mi lahko pomaga? Manjkajočega uda ni bilo nikjer, s tem pa tudi ne možnosti, da mi ga prišijejo nazaj. Skrivaj sem kupila protezo in sklenila ob prvi priložnosti odpotovati s tega groznega kraja. Ko so poskočile delnice, v katere sem naložila svoj denar, sem jih hitro prodala in odpotovala v Bolivijo.

La Paz mi sprva ni bil všeč. Strme, umazane ulice, nesnažni, leni ljudje. Stanovala sem v ulici San Martin v zanemarjeni sobici hotela Panama. Stranišče na hodniku je bilo tako majhno, da sem kljub svojemu ne več popolnemu telesu s težavo zlezla vanj. Vendar sem se počasi navadila in po nekaj mesecih sem kar z nekakšnim veseljem hodila na ulice s prijaznimi Indijankami barantat za zelenjavo. Naučila sem se nekaj španščine in včasih pokramljala z receptorjem. V nočeh me je preganjal spomin na Milana, v dolgih dnevih me je strašila ob telesu mrtvo bingljajoča proteza. Svojo žalost sem utapljala v mehikanski tekili, ki mi jo je točil prijazen receptor. Vedno več je je bilo in nekega jutra sem se, sama ne vem kako, prebudila v tuji postelji ob njegovem mršavem telesu in pod odejo začutila strašljivo praznino. Preden se je zdramil še on, sem odskakljala v svojo sobo in v grozi premišljevala, kam je izginila moja leva noga.

Tokrat nisem zdržala. Vrnila sem se v domovino in se izročila v roke specialistom. Po temeljitih pregledih so mi sporočili, da sem po ustaljenih medicinskih merilih sicer popolnoma zdrava, da pa se meje zdravja vedno bolj pomikajo v nedoločnost in da slutijo v mojem primeru neko še neznano bolezen. Svetovali so mi, naj odpotujem kam na jug, na morje, ki naj bi blagodejno vplivalo na moje počutje in mi morda - kdo ve? - celo vrnilo moje tako nenavadno izginate ude.

Hotela sem se skriti čimdlje od sveta. Sedla sem na vlak, se odpeljala v Genovo, od tam pa s trajektom na Liparske otoke, na najbolj slikovitega med njimi, Stromboli. Sezone je bilo že zdavnaj konec in le redko je pripeljala kaka ladjica s turisti in zmotila moj mir. Z eno berglo pod zdravo pazduho in z drugo pod protezo sem mukoma pohajala po peščeni obali in premišljevala o svoji izgubljeni ljubezni in o nič manj izgubljenih udih. Sicilsko morje mi jih ni vrnilo. Za eno noč mi je dalo kodrastega domačina, ki se ni ustrašil zoglenelih štrcljev, ampak je pogumno ustregel otožni signorini. Bil je zadnji, ki me je še imel priložnost grizljati v ušesa.

Zobe sem izgubila v Luksemburgu. Ne vem, kaj me je gnalo v to mirno mesto, ki me je nekoliko spominjalo na San Marino. Rada sem se z električnim vozičkom peljala po čistih ulicah, polnih turistov, do grajskega obzidja, od koder sem imela pregled na železniškem mostom in avtocesto, ki je divjala visoko nad prepadom. Mnogo noči sem prejkala v mislih na Milana in sklenila končati svoje nesrečno

življenje. Nekega dne sem na cesti, ki vodi od gradu v dolino, popustila zavoro in zdrvela z odrešujočo hitrostjo proti smrti obetajoči globini. Tik pred skokom v prazno me je kot po čudežu zaustavil japonski študent, ki je še isto noč postal usoden za moje zobe.

V Sofijo sem šla dokončno umret. Ponoči sem križarila po smrdljivih ulicah, okitena z vso zlatnino, kar sem je premogla (ni je bilo malo), in čakala usmiljeno dušo, ki bi me oropala, morda posilila (vseeno mi je bilo) ter na koncu zadavila. Bilo ni nikogar, samo berači in pijančki, med katerimi se je našel eden, katerega so moja brezzoba usta spominjala na njegovo pokojno ljubezen, in to me je veljalo drugo nogo.

Svoje življenje sem si odslej urejala s preostalo roko in z dlesnimi, v katerih nisem prenesla ničesar tujega, zato so ostale gole. Ni bilo lahko, verjemite. Tudi v Kalkuti ne, kjer so stvari nekoliko bolj preproste in kjer vas nihče ne gleda postrani, če jeste z roko, če zaudarjate po blatu in urinu ali če samo hudobno preklinjate. Naselila sem se v najrevnejši četrti in lačnim otrokom razdajala svoje premoženje. Počasi so me vzljubili in predstavili so me nekemu svetemu možu, katerega so prosili, naj mi v njihovem imenu povrne za mojo dobroto. Povedal mi je, da moje telesne hibe ne morejo ovirati poti moje duše v višje plati življenja in na druge planete. Poučeval me je v jogi in me naučil številne tehnike, med njimi tudi eno, zaradi katere sem ostala še brez svoje poslednje okončine.

Sedim v majhni hiški v kraju, v katerem sem se rodila. Prijazni Indijci so me na mojo prošnjo iz Kalkute poslali v domovino. Najela sem strežnico, ki skrbi zame in opravlja na meni najnujnejša vzdrževalna dela. Ob sredah ima prosto in tudi danes je odšla ven. Sedela sem ob oknu in, tako kot vedno, točila solze za Milanom. Mimo je prišel mlad fant in me pogledal; najprej z usmiljenjem, nato pa s takšno ljubeznijo, da me je zmrzilo pri srcu. V naglici sem pograbila z golimi dlesnimi svinčnik, ki je ležal pred menoj na mizi, in po ometu zdaj pišem tele besede. Slišim ga, kako prihaja po stopnicah in se obotavlja pred vrati. Naj se zgodi, kar se ima zgoditi. Dopolnjeno je.